

**Parlamentarny Zespół
ds. Rozwiązywania
Problemów Uzależnień**

Sprawozdanie

IX Posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień

15.09.2016 r.

W posiedzeniu, którego przedmiotem były: „Konsultant krajowy i konsultanci wojewódzcy w systemie przeciwdziałania uzależnieniom - oczekiwane zmiany” wzięli udział: marszałek senior **Kornel Morawiecki** (WiS), poseł **Małgorzata Zwiercan** (WiS) oraz zaproszeni goście: **Dariusz Poznański** – zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia, **Marek Posobkiewicz** – Główny Inspektor Sanitarny, **Izabela Kucharska** – zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego, **Tomasz Białas** - dyrektor Departamentu Nadzoru nad Środkami Zastępczymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, **Krzysztof Brzózka** – dyrektor Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, **Jadwiga Fudała** - kierownik Działu Lecznictwa Odwykowego i Programów Medycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, **Katarzyna Żylińska** – główny specjalista ds. Lecznictwa Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, **Sławomir Grab** – dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stalowej Woli, **Jacek Kasprzak** – dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Czarnym Borze, **Henryk Kędziński** – dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie, **Iwona Labus – Wasilewska** – pełnomocnik dyrektora Zakładu Leczenia Uzależnień w Charcicach ds. Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, **Iwona Mialik** – kierownik Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Lublinie, **Dariusz Zwierzchowski** – przedstawiciel Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Kielcach, **Renata Strój** – członek zespołu do spraw realizacji zadań leczniczych i pozaleczniczych Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Krakowie, **Monika Noga** - członek zespołu do spraw realizacji zadań leczniczych i pozaleczniczych Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Krakowie, **Piotr Szubański** – koordynator Wojewódzkiego Ośrodka Leczenia Uzależnień w Łodzi, **Marta Gramała** – specjalista w Wydziale ds. Narodowego Programu Zdrowia w Departamencie Zdrowia Publicznego w Ministerstwie Zdrowia, **Aneta Galecka – Rulak** – specjalista w Wydziale Organizacyjno – Prawnym w Departamencie Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Ministerstwie Zdrowia, **Dagmara Lebiecka** – przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia, **Marek Grondas** – pełnomocnik Zarządu Głównego Stowarzyszenia MONAR ds. Leczenia, Terapii i Rehabilitacji, **Agnieszka Litwa – Janowska** – przewodnicząca

Rady Superwizorów Psychoterapii Uzależnień, **Dorota Reguła** – wiceprzewodnicząca Rady Superwizorów Psychoterapii Uzależnień, **Andrzej Rosiński** – Biuro Służby Krajowej Anonimowych Alkoholików, **Jacek Charmast** – prezes stowarzyszenia Jump 93, **Danuta Gut** - dyrektor generalny Związku Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego „Browary Polskie”, **Wojciech Trybocki** – asystent posła Kornelii Wróblewskiej, **Piotr Szypiorowski** – asystent przewodniczącej Zespołu.

Zaproszeni gości przedstawili informacje, opinie i stanowiska w przedmiocie posiedzenia: **Sławomir Grab** (Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stalowej Woli), **Agnieszka Litwa - Janowska** (Państwowa Rada Superwizorów Psychoterapii Uzależnień), **Jacek Charmast** (Stowarzyszenie Jump'93), **Krzysztof Brzózka** (Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

W kolejnej części posiedzenia, do zaprezentowanych treści odnieśli się: **Dariusz Poznański, Jadwiga Fudała, Katarzyna Żylińska, Jacek Kasprzak, Henryk Kędzierski, Dariusz Zwierzchowski, Marek Grondas.**

Dyskusja podczas posiedzenia Zespołu była poświęcona szukaniu alternatyw, dla wadliwego systemu organizacji nadzoru merytorycznego i reprezentowania dziedziny przeciwdziałania i leczenia uzależnień. Tematyka posiedzenia skoncentrowana była na ocenie potrzeby powołania funkcji konsultanta krajowego oraz konsultantów wojewódzkich. Poddane dyskusji rozwiązania były inicjatywą współpracowników Zespołu – wieloletnich praktyków lecznictwa uzależnień.

Wypowiedzi zaproszonych gości jednoznacznie wykazały potrzebę powołania funkcji krajowego konsultanta ds. uzależnień. Do podstawowych argumentów należą:

- Zaznaczanie i rozwijanie tożsamości lecznictwa uzależnień, jako dziedziny opieki zdrowotnej;
- Potrzeba jednolitej reprezentacji środowiska lecznictwa uzależnień, umożliwiającej realny wpływ na kształtowanie polityki wobec uzależnień;
- Lecznictwo uzależnień reprezentowane jest przez konsultanta krajowego ds. psychiatrii, co wiąże się z niewystarczającym uwzględnianiem specyfiki problemu uzależnień i niejednokrotnie prowadziło w opinii specjalistów do konfliktu interesów;
- Integracja i dążenie do jednorodności środowiska lecznictwa uzależnień;

- Brak kompleksowości funkcjonującego systemu: nieuregulowanie kwestii Komisji ds. Etyki oraz ścieżki szkolenia superwizorów;

Profesjoniści wskazywali również na znaczącą potrzebę reorganizacji systemu wojewódzkiego nadzoru nad leczeniem uzależnień. Wykazano nieprawidłowości w uregulowaniach funkcjonowania Wojewódzkich Ośrodków Terapii Uzależnień i Współuzależnienia:

- Znaczące dysproporcje w wysokości środków finansowych przeznaczanych na działalność WOTUW pomiędzy województwami;
- Brak realnego zabezpieczenia finansowych potrzeb WOTUW na realizację zadań pozaleczniczych w części województw;
- Konflikt zadań realizowanych przez WOTUW poprzez pełnienie nadzoru merytorycznego nad placówkami, dla których są one konkurentem w konkursach Narodowego Funduszu Zdrowia;
- Niepełne uregulowanie prawne zasad prowadzonego nadzoru nad placówkami leczenia uzależnień;
- Niejednolita struktura organizacyjna WOTUW, często uniemożliwiająca wykonywanie zadań pozaleczniczych (np. w sytuacji, gdy WOTUW funkcjonuje w strukturach szpitala)
- Brak wpływu instytucji centralnych (Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także Ministerstwa Zdrowia) na powoływanie osób zarządzających WOTUW;
- Niewykorzystanie potencjału WOTUW w dziedzinie uzależnień od substancji psychoaktywnych;
- Brak możliwości egzekwowania przez PARPA wykonania wydawanych zaleceń wobec WOTUW.
- Potrzeba integrowania zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom;

Propozycje uczestników posiedzenia rozwiązania problemowej sytuacji organizacyjnej WOTUW dotyczyły dwóch kategorii:

- 1) Wzmocnienia WOTUW poprzez zmianę uregulowań prawnych;

- 2) Przeniesienia zadań pozaleczniczych WOTUW na tworzone w tym celu jednostki, funkcjonujące w strukturach Urzędów Wojewódzkich, np. „Wojewódzkie Biura ds. Problemów Uzależnień”.

„Biura” poprzez swoją specjalizację w dziedzinie uzależnień zyskałyby dzięki takiej organizacji systemu możliwość egzekwowania prawidłowości funkcjonowania i wydawania środków publicznych nie tylko w leczeniu uzależnień, ale także przyczyniłyby się do znaczącego ograniczenia nieprawidłowości w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programach przeciwdziałania narkomanii. Przedstawiona organizacja zapewniałaby również pełne zaangażowanie „Biur” w realizację powierzonych im działań, a także bezpośrednie wykonywanie zaleceń wojewodów, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Ministra Zdrowia. Uszczelnienie systemu leczenia odwykowego, wraz ze sprawnym nadzorem merytorycznym pozwoli z pewnością na znaczące obniżenie nakładów środków finansowych na leczenie uzależnień.

Mając na uwadze, że źródłem większości problemów leczenia uzależnień są trudności organizacyjne i systemowe, niezbędne jest projektowanie niezbędnych zmian sprzyjających reorganizacji aktualnego systemu.

Z poważaniem

/-/ Małgorzata Zwiercan

Przewodnicząca Zespołu